

Den lilla och stora freden

Vid en ekumenisk gudstjänst i Kungälvskyrkan söndagen den 17 mars talade den tidigare ärkebiskopen K G Hammar.

- Tankegången om det rättfärdiga kriget (ur försvarssynpunkt) gäller fortfarande, men är inte längre möjlig idag, då det är civilbefolkningen som drabbas, säger Hammar.

Hammar menar att våldet måste mötas med icke våld. 1948 sa Kyrkornas världsråd att alla krig är mot Guds vilja. På 1960-talet talade vi om att fred och rättvisa hänger ihop, på 1980-talet om att vi inte klarar klimatet och miljön utan fred och rättvisa och på 90-talet om kvinnans ställning och om att utan jämställdhet blir det ingen fred. Nu i början av 2000-talet pratar vi om en fredskultur, den rättfärdiga freden. Fred kommer när jag ser den andre som jämlike. Freden växer inifrån!

- Den lilla freden uppstår när man slutar slåss och använda vapen mot varandra. Detta på den starkes villkor. Den stora freden bygger däremot på rättvisa, demokrati, mänskliga rättigheter och hållbar utveckling. Dialog och utbyte mellan människor är grunden i fredsbyggandet.

Hammar menar att idag vet vi, hur vi ska bygga fred. Det är att hela tiden analysera orsaker till konflikter människor emellan. Konflikter kommer alltid att finnas. Men det kan vara möjligt att förebygga en utveckling mot våldsanvändning i dessa konflikter. FN har till exempel satt upp åtta millenniemål för att bygga fred.

Efter gudstjänsten blev det tillfälle att ställa frågor till K G Hammar.

En fråga handlade om religionskrig. Hammar menar att vi inte har några religionskrig idag men att religioner är involverade i konflikter och används för att motivera krig.

Andra frågor berörde FN:s ansvar och Israels intresse för fred. Hammar menar att Israel vill ha "den lilla freden". Det Israel fruktar mest är icke-våldsmotstånd. Israel har inte modet att göra sig sårbart.

Hammar fick även besvara frågor rörande sitt deltagande i arbetet med att ta reda på omständigheterna kring nedskjutningen av planet med Dag Hammarsköld i Kongo 1961. Fyra internationellt ansedda jurister har tagit sig an uppgiften och kommer att lägga fram en rapport i höst.

Gudstjänsten inleddes med att kontraktsprost Martin Lindh redovisade egna erfarenheter från besök i Israel/Palestina. Kollekten gick till Parents Circle, som försöker överbrygga våldet och hatet på bägge sidor i konflikten. Gudstjänsten inramades av mycket vacker körsång av kammarkören under Lena Brattgårds ledning. Mötet var ett samarrangemang mellan Svenska Palestina-kommittén, Fredsrörelsen i Kungälv samt Svenska kyrkan.

Lars-Olof Olsson